

1893-2005

Gyülekezeti Hírmondó

A szerkesztő köszöntője

Kedves Testvéreim!

Pont egy éve, hogy a presbitérium megbízott a Gyülekezeti Hírmondó szerkesztésével. Örömmel vállaltam a feladatot, hiszen nagyon nehéz hónapokat éltem át akkor, mivel elvesztettem azt a munkát, amit szívvel-lélekkel, meggyőződésem szerint Istent szolgálva, hivatásként végeztem.

Először azt kellett kigondolni, milyen rendszeres rovatokat alakítsunk ki, mi lehet az a tartalom, ami érdeklődésre tarthat számot, és ami épülésünkre is szolgálhat. Második lépésként társakat kerestem a munkához, és Istennek hála, találtam is. Szeretnék ezúton is köszönetet mondani Zsida Máriának, Süle Zsuzsának, Németh Mártának, Kreis Jánosnénak, Kálmán Bélának, Kisjuhász Józsefnek a segítségért, amit az újság minden számának összeállításában nyújtanak. Remélem, hogy Isten kegyelméből mindannyian még sokáig tudjuk ezt a szolgálatot vállalni.

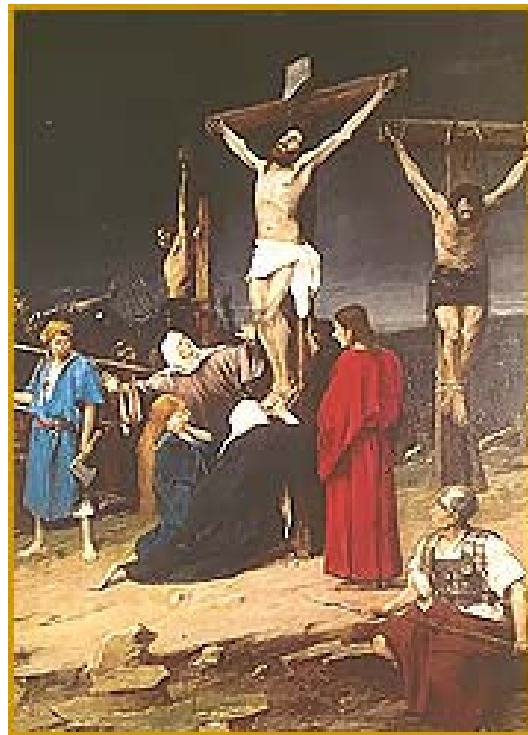
Az első számokat még saját fénymásolókon sokszorosítottuk, többkevesebb sikerrel. Most másodszer készül az újság nyomdában, ami nagyon megkönnyíti a dolgunkat. Sőt, az első teljes évfolyam már az Interneten is

olvasható gyülekezetünk honlapján, a www.pkre.hu címen. A további jobbításhoz minden ötletet szívesen fogadunk.

Kérem a Gyülekezetet, fogadja továbbra is szeretettel negyedévenként megjelenő Hírmondónkat.

Minden testvéremnek áldott húsvéti ünnepeket kívánok:

Pappné G. Judit

Ingyen kegyelem

Nézz fel ember egyszer vággyal
Golgotára!
Durván ácsolt három kínos keresztfára.
Az egyikén átok, a másikon áldás,
harmadikon eljött néked a megváltás!

Hittel, alázattal közeledj feléje!
Szívedbe költözik az öröm és béke.
Az Úr Jézus vére bűneid lemosta.
Helyetted kínhalált halt az Isten Fia!

A tiszta és szent, a büntelen és áldott
Egyszer s mindenkorra neked
megbocsátott.
Higgy s mindent lehet, ne csüggedj, ne
lankadj,
az elkezdett úton Benne bízva haladj!

Ha befogadod Őt szívednek trónjára,
nem hallgatsz már többé a sátán szavára,
boldogság, békesség tölti meg szívedet,
Rábízhatod akkor egész életedet!

Jézus hív szelíden minden bűnös lelket,
jer hát te is Hozzá, megbocsátja vétkeid!
Siess hát dönteni az Úr Jézus mellett,
hogy bizton elnyerjed az ingyen
kegyelmet!

Pálinskás Magdolna (Szlovákia)

A gyülekezet életéből

Gyülekezetünk életének eseményeiből 2005

Január 15: Az új Presbitérium eskütétele

Február 12.: A Szenczi Molnár Albert
Református Általános Iskola egyik
osztálya volt a gyülekezet vendége.
Az istentiszteleten röviden
bemutatták iskolájukat, énekkel,
versekkel szolgáltak.

Február 24.: Presbiteri vacsora

Március 17-19.: Kórustábor
Csattogóvölgyben

Népmozgalmi adatok

Megkereszteltük:

Fekete Márton, György Edit, Ledényi
Nikolett, Somodi Ágoston

Házasságukat megáldatták:

Tisza József és Fekete Kornélia

Eltemettük:

Végh János, Komár Ernő, Hajdár Gábor,
Fazekas Mihály, Máthé Attila Árpád,
Somogyváry Vilmosné, özv. Török
Lajosné, Csontos István, Várdai Jánosné,

A Presbitérium

Kedves Testvéreink! Ez év január elsején
lépett hivatalba gyülekezetünk
újjáavasztott presbitériuma. Jelenlegi
számunkkal kezdődően szeretnénk
bemutatni előljáróinkat. Minden
alkalommal – névsor szerint haladva –
közöljük 5-6 presbiterünk bemutatkozó
írását.

Ábrahám Károly

Nevem Ábrahám Károly, születtem 1931
szeptember 3. Túrkevén, itt kereszteltek és
itt konfirmáltam. Túrkevén jártam
iskolába és innen kerültem 1947-ben
Budapestre ipari tanulónak. Iskolai
végzettségem 5 általános és 4 polgári
iskola. 3 év sorkatonaság. 1958-ban
feleségül vettem Kiss Juliannát, az
esküvőnk a Pesterzsébet központi ref.
templomba volt, néhai Takaró Károly
nagyistentelű úr esketésével, majd 25 év
elteltével újból ő adta ránk az áldást. A
házasságunkból egy leányunk született aki
itt egyháztag. Kettő unokám született,

konfirmáltak, jelenleg a gubacsi úti német nyelvű gimnáziumba tanulnak, 16-18 évesek.

Utóirat: Ez évben kaptunk az egyházunktól egy kis könyvet, a református Presbiterok Útmutatója, sajnálattal és szégyenkezve állapítom meg, hogy én nem tudtam úgy cselekedni, ahogy ez a kiskönyv leírja, elvárja a presbiterektől.

Tisztelettel

Ábrahám Károly

Ágh József presbiter vagyok. Budapesten születtem. Ötvenöt éves, nős, két fiúgyermek édesapja. Református és unitárius vallású szülőktől származom, reformátusnak megkeresztelve.

1969-ben érettségiztem. Végzettségemnek megfelelően a gépjárművek javításához szükséges alkatrészellátás területén dolgozom mind a mai napig.

A gyülekezethez és a hitélethez való kapcsolódásomat feleségemnek köszönhetem. Ő egy gazdagon megáldott, református hitben élő holland családból származik. Zeneművész. Nagy gyönyörűségemre és büszkeségemre szolgált, amikor megtudtam, hogy az ő személyisége nem csak számomra meghatározó. Missziós munkája során, mely minden feltűnést nélkülözött, sokaknak a valós biblikus hitéletet jelenti.

Nyolc éve annak, hogy először léptem be a templomba. Kedves, kíváncsi és szeretetteljes tekintetek fogadtak. Ekkor vált biztosra számomra, hogy jó helyen járok, jó oldalon állok.

Három éve konfirmáltam. Nekem ekkor jött el az a pillanat, amikor konfirmandusként azt az ígét kaphattam, melyet azóta is állandóan magamban ismételvegetek „Közeledjete az Istenhez, és Ő közeledni fog hozzátok.” (Jakab

4,8). Ez az ige meghatározóvá vált számomra.

Az Úr akaratának is megfelelően, teljes lelkiséggel és alázattal a presbiter jelölést elfogadva, ez év elején felszentelt presbiter lettem. Munkámmal, hitemmel a Pesterzsébet-Központi Református Egyházközség gyülekezeti életét szándékozom erősíteni.

Szeretném kinyilvánítani azt a történelmi felelősségérzetet, melyet hazám iránti szeretet jelent.

Ágoston Ferenc

1950-ben születtem Budapesten. Születésem óta élek Pesterzsébeten. Nagyszüleim neveltek és általuk kerültem a Pesterzsébet-Központi Református Egyházközség gyülekezetébe ahol 1964-ben konfirmáltam Takaró Károly nagytisztelendő úrnál. 1967-től jártam rendszeresen az istentiszteletekre és az ifjúsági órákra. Az akkori énekkarban együtt énekeltem a mostani presbitérium sok tagjával s ha kellett sokszor harangoztam. 1970-1972-ig katonai szolgálatot teljesítettem. 1973-1975-ig már voltam presbiter, de munkahelyi leterheltségem miatt felmentésemet kértem. 1977-ben nősültem meg. Három fiam s két unokám vidéken él.

1989-től tudom megint rendszeresen járni az istentiszteletekre. Az előző választási ciklusban ismét megválasztottak pótpresbiternek, majd presbiternek. 2004-től rendszeresen járok a férfi bibliaórákra, amit minden testvéremnek ajánlok, ami lelki és szellemi épülésünket szolgálja.

Áldás, Békesség

Kócos

Berta Zoltán

61 éves építészmérnök vagyok. Református lelkészcsaládban születtem, édesapám n. dr. Berta Barna itt, a Pesterzsébet Központi ref. templomban is többször szolgált.

Három felnőtt gyermekem is itt konfirmált, ill. az ifjúsági életébe kapcsolódott be. Legidősebb gyermekem, Zsolt a Budahegyvidéki ref. egyház lelkésze, és a Baár-Madas ref. gimnázium tanára.

Már fiatal koromban megismertem Jézus Krisztust, aki megszólított, és követőjévé tett. Tapasztalom, hogy az ő csodálatos védő-gyógyító keze vezeti életemet, és mutatja az irányt.

Presbiteri tisztségemet szolgálatnak tekintem, melyet közel 20 éve igyekszem erőmnek és lehetőségeimnek figyelembe vételével alázattal és hálaadással végezni.

„Ha valaki én utánam akar jöni, tagadja meg magát és vegye fel az ő keresztyét és kövessen engem.” (Máté 8.34.)

Berta Zoltán

Brandenburg Sándor gyülekezeti főgondnok

1961-ben születtem Pesterzsébeten. A volt "Református házban" nőttem fel és a szomszédos templomunk udvarán töltöttem gyerekkorom minden játszóidejét.

Szüleim mindig templombajáró emberek voltak, Édesapám haláláig presbiter és jegyző is volt egyházközségünkben. Itt kereszteltek meg, itt konfirmáltam és 1978 óta vagyok az énekkarunk tagja. A parókiával szemben lévő Ady Endre Általános Iskolában, majd a Jedlik Ányos Gimnáziumban tanultam. Vizsgadalkodási mérnök végzettségemet csak 10 évig gyakoroltam, 1993 óta az olasz Marazzi kerámiagyár képviselője vagyok. Feleségem hitoktató a gyülekezetünkben, 4 gyermeket nevelünk Édesanyám segítségével is, akivel közös házban élünk. Kósa Lajos évtizedeken át hűséges főgondnokunk hirtelen tavalyi halálát követően a gyülekezetünk engem választott

utódjául, mely szolgálatnak Isten kegyelméből igyekszem megfelelni.

Brandenburg Sándor

Kitekintő

Évfordulók 2006. március 15-től június 5-ig

Márc. 23.

1196 (810 éve történt)

☞ Meghalt III. Béla Magyarország királya.

Márc.25.

1881 (125 éve történt)

☞ Megszületett Bartók Béla világhírű magyar zeneszerző és népdalgyűjtő.

Márc.27.

1676 (330 éve történt)

☞ Megszületett Borsiban II. Rákóczi Ferenc fejedelem, gróf Zrinyi Ilona fia.

Ápr.3.

1941 (65 éve történt)

☞ Budapesten 61 éves korában föbe lőtte magát gróf Teleki Pál miniszterelnök és földrajztudós, mert felelősnek érezte magát azért, amiért nem tudta megakadályozni Magyarország részvételét a Jugoszlávia elleni támadásban.

Ápr.11.

1241 (765 éve történt)

☞ A mongolok Batu kán vezetésével legyőzték IV. Bélát a Sajó melletti Muhinál két nappal azután, hogy a leignitzi csatában megverték II. Henrik herceg német-lengyel seregét.

1896 (110 éve történt)

☞ Hajós Alfréd úszó 100 méteres gyorsúszásban megszerezte az első magyar olimpiai aranyérmet.

Ápr.14.

1921 (85 éve történt)

Gróf Bethlen István kormányt alakított, amelynek 1931. 08. 18-ig maradt miniszterelnöke.

Ápr.28.

1131 (875 éve történt)

Székesfehérváron királlyá koronázták II. (Vak) Bélát, akit 1115-ben - Könyves Kálmán király parancsára - apjával együtt vakítottak meg, hogy uralkodásra alkalmatlanná tegyék

Máj.4.

1896 (110 éve történt)

Felavatták az első európai földalatti vasutat Budapesten. A "kisföldalatti" az államalapítás 1000. évfordulója tiszteletére készült el, és épp a Millennium évében adták át Budapest polgárainak. A földalatti és az Andrássy út egy része megkapta "a Világörökség része" kitüntető címet.

Máj.29.

1846 (160 éve történt)

Megszületett Apponyi Albert gróf, konzervatív politikus.

Bartók Béla

(Nagyszentmiklós, 1881. márc. 25. – New York, 1945. szept. 26.)

Apja Bartók Béla, földműves-iskolai igazgató, anyja Voit Paula, zongorista és pedagógus. 1892-1896 között Erkel Lászlónál, a neves magyar operakomponista fiánál tanult zongorát és elméletet Pozsonyban. 1899-ben felvételt nyert a Budapesti Zeneakadémiára Thomán István zongora- és Koessler János zeneszerzés osztályába. Tanulmányait kitűnő eredménnyel fejezte be 1903-ban, és még ugyanezen év folyamán más nagyobb városokban (Pozsony, Bécs, Berlin) is bemutatkozott mint zongorista.

Zeneszerzői munkásságát Brahms zenei örökségének jegyében kezdte meg, a század elején pedig Richard Strauss lett döntő hatással fejlődésére. Korai korszakának legfőbb művei (Kossuth-szimfónia, 1903; I. Szvit, 1905) közvetlen folytatását jelentik a XIX. sz.-i magyar romantikus muzsikának, nemzeti hangvétellüknek a verbunkos és a népies műdalirodalom a forrása.

A döntő fordulatot az 1905–06-os esztendő hozták meg zeneszerzői pályáján: figyelme ráirányul a népzeneré. 1906-ban, Kodály baráti segítségével és tanácsaival megkezdte módszeres gyűjtőmunkáját. Mintegy jó évtizeden keresztül bejárta az ország legkülönbözőbb vidékeit (főképp Erdélyt), hamarosan pedig kiterjesztette ott munkásságát más népek zenekultúrájára is. 1906–09 között több ízben kutat szlovák nyelvterületen, 1909 után – amíg a háború meg nem akadályozta munkájában – Erdélyben gyűjtött. 1913-ban Észak-Afrikában (Biskra) az arab népzeneét tanulmányozta. A népi-nemzeti zenei forrásra támaszkodva, Kodálllyal karöltve alkotják meg az új magyar zenei stílust. 1906-ban adták ki közös népdalfeldolgozás-gyűjteményüket

(Magyar népdalok). A közönség megnyerésére, műveik hitelesebb tolmácsolása érdekében 1911-ben több fiatal muzsikussal együtt létrehozták az Új Magyar Zeneegyesületet, amely azonban nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket.

Bartók ezt követően visszavonult a nyilvánosságtól. A válságból a kiutat csak a Balázs Béla szövegére komponált táncjátékának (A fából faragott királyfi) és operájának (A kékszakállú herceg vára) 1917-es, ill. 1918-as bemutatója, melegebb fogadtatása hozta meg. 1919-re befejezte harmadik, egyben utolsó színpadi művét, A csodálatos mandarint Lengyel Menyhért szövegekönvérére.

Az I. világháborút követő évtizedben sorozatos külföldi hangverseny-utak következtében világszerte elismertté és megbecsültté vált, mint előadóművész, és mint komponista. Ezenközben idehaza 1923-ban megbízást kapott Budapest székesfőváros fennállásának 50. évfordulója alkalmából ünnepi zenemű komponálására. Így született meg a Táncsvit, amelyet a nov. 19-i ünnepi hangversenyen mutattak be Kodály Psalmus Hungaricusával együtt. 1921-ben fejezte be első összefoglaló jellegű tanulmányát, A magyar népdal címűt (megjelent 1924-ben). 1932-ben arab zenei kongresszuson vett részt Kairóban. 1934-ben – miután 27 éven át tanára volt – megvált a Zeneakadémiától, és a Magyar Tudományos Akadémián dolgozott tovább a magyar népzene sajtó alá rendezésén. 1936-ban ment utoljára gyűjtőútra Törökországba.

Alkotó művészete az 1926 és a II. világháború közti időszakban ért el delelőjére. Legfőbb állomásai: három vonósnégyes (III–V.), az I. és II. zongoraverseny (1926; 1930–31), a Zene húros-hangszerekre, ütőkre és celestára (1936), a Szonáta két

zongorára és ütőhangszerekre (1937) és a II. hegedűverseny (1937–38).

A háború kitörése, és az ehhez kapcsolódó feszültség arra készítette, hogy 1940-ben feleségével (Pásztory Ditta, 1923-ban kötöttek házasságot) együtt az Egyesült Államokban keressen - reményei szerint ideiglenes - lakhelyet. Amerikai évei állandó és egyre súlyosbodó betegeskedés és nélkülözés közepette teltek el. 1943-ban Kuszevickij, a Bostoni Szimfonikusok karnagyának felkérésére megírta a Concertót, amelyet a következő évben mutattak be. Személyes ismeretséget kötött Yehudi Menuhinna, az ő számára írta 1944-ben Hegedű-szólószonátáját. 1945-ben, élete utolsó évében Brácsaversenyén dolgozott, azonban már nem tudta befejezni. Bartók életműve mind a magyar, mind az egyetemes zenetörténet szempontjából korszakalkotó jelentőségű. A Kelet-európai népek, de elsősorban a magyarság népzenejében megtalálta azt a tiszta és nemes forrást, amelyből táplálkozva megújíthatta, és világszínvonalra emelhetette zenekultúránkat. Liszt muzsikájában saját zenei elképzeléseinek és törekvéseinek legfőbb előzményét fedezte fel. A XX. század első felének ellentmondásai, útvesztői, buktatói között a zenevilág területén neki sikerült a legteljesebb, legegységesebb megoldást megtalálnia és kiharcolnia mind eszmei, mind művészi tekintetben.

Fő művei: I. hegedűverseny (1907–08); Két portré (1907–08, Zenekar, előző mű átdolgozása); 14 Bagatell (1908, zongora); 10 könnyű zongoradarab (1908); Gyermeknek (1908–09, zongora); 2 román tánc (1910, zongora); Vázlatok, Op. 9/b (1908–10, zongora); Két kép (1910, zenekar, átírat zongorára); Allegro Barbaro (1911, zongora); Négy zenekari darab (1912, hangszerelés: 1921); Szonatina, Román népi táncok, Román kolindadallamok (1915, zongora); Szvit, Op. 14 (1916, zongora); Tizenöt magyar parasztdal (1914–18, zongora); Improvizációk, Op. 20 (1920, zongora); I–II. Hegedű-zongora szonáta (1921, ill. 1922); Szonáta (1926, zongora); Szabadban (1926, zongora); I. Rapszódia (1928, hegedű-zongora; átírat gordonka-zongora, ill. hegedű-zenekar); II. Rapszódia

(1928, átdolgozása 1944, hegedű-zongora; átirat: hegedű-zenekar); *Magyar képek* (1931, korábbi zongoradarabok átirata zenekarra); *Kontrasztok* (1938, hegedű-klarinet-zongora); *Mikrokozmosz* (1926–39, zongora); *Divertimento* (1939, vonószekerek); *III. zongoraverseny* (1945); *Vonósnégyesek, Nr. 1–6* (1908, 1915–17, 1927, 1928, 1934, 1939).

Almásy László Ede (1895-1951)

(az „**angol beteg**”), a XX. század nemzetközi jelentőségű Szahara-kutatója 1895-ben született Borostyánkőn (ma Bernstein, Ausztria) magyar nemesi, de nem grófi család sarjaként.

Gyermekkorától kezdve szenvedélyesen érdeklődött a gépkocsi és a repülőgép iránt. Az angliai középiskola után a hazai aviatika úttörője, majd az I. világháború kitüntetett hadipilótája volt. 1926-tól a grazi Steyr-gyár szombathelyi képviselőjeként több rövidebb utat tett Egyiptomban és Szudánban. Először azért ment, hogy szudáni vadászatot vegyen részt Esterházy Antal herceggel, majd megbízásból tért vissza, hogy a gépkocsik menetképességeit bizonyítsa.

Expedíciók

Első hosszabb expedícióját 1929-ben vezette, ekkor a híres Darb el-Arbain ősi karavánút, a „Negyven nap útja” egy

szakaszát fedezte fel újra. Életének fordulópontja volt ez a kalandos autótúra, a sivatagi szerelem kezdete.

Almásy a következő évtizedben az ismeretlen Szahara, különösen a Líbiai-sivatag ekkor hallott legendáinak nyomába eredt. Bekapcsolódott az elveszett kincses oázis, a három völgy alkotta, legendás Zarzura kutatásába. Almásy felfedezői pályájának csúcspontja volt az 1933-as expedíció. Sikerült ugyanis egy bennszülött útmutatása alapján a harmadik vádit, az akáciák völgyét (Wadi Talh) megtalálnia, így Zarzura három völgye - Almásy szerint - legendából valósággá vált.

Legjelentősebb felfedezései azonban azok az őskori sziklaképek ("Az úszók barlangja"), amelyeket ekkor talált a Gilf Kebir területén és az Uweinat-hegység Ain Dua forrása feletti sziklaüregekben.

A következő években Almásy hatalmas sivatagi területeket térképezett és kutatott fel Egyiptom és Szudán sivatagi területein.

Háború

A II. világháború előestéjén azonban távoznia kellett a sivatagból. Hiába ajánlotta fel szolgálatait az angoloknak majd az olaszoknak, mint gyanús személynek vissza kellett térnie Budapestre. Az események szinte végzettszerűen sodorták - meggyőződése ellenére - a német hadsereghez.

A nemzetközi hírvé sivatagi szakértőt, a magyar légierő tartalékos főhadnagyaként 1940-ben a német hadsereghez vezényelték. A Rommel-vezette Afrika Korps kötelékében sivatagi felderítőként több sikeres titkos akciót hajtott végre.

1942-ben két német kémeket juttatott el Líbiából Egyiptomba a sivatagon keresztül, mélyen az ellenséges vonalak mögé, egészen a Nilusig hatolva. A Salaam-hadművelet egyike volt a háború legkalandosabb, titkos vállalkozásainak. Almásy azonban - amint a korabeli

fénykép bizonyítja - egyenruhát viselt és a katonai akció parancsnoka volt, nem ügynök! Az ugyancsak felbukkanó, rosszindulatú rágalmakkal ellentétben ő sem volt náci, ahogyan a háborúban szolgáló német és magyar katonák százezrei sem voltak azok...

A II. világháború után Budapesten letartóztatták, majd a fogházban kegyetlen körülmények között elviselt kínzások hónapjai után a Népbíróság végül felmentette a háborús bűnök vádjára alól.

1947-ben - angol titkosszolgálati segítséggel(!) - visszatérhetett Egyiptomba, ahol folytatni szeretne volna korábbi kutatómunkáját. Ehelyett azonban luxusautók behozatalával kellett foglalkoznia.

1951-ben, európai tartózkodása közben Salzburgban megbetegedett egy korábbi súlyos fertőzés következtében. A Wehre-klinikán hunyt el, sírja ma az emlékéért ápolók jóvoltából a salzburgi köztemetőben ismét látható.

Utóhang

Az igazi Almásy László személye iránt még mindig világszerte nagy az érdeklődés. A nemzetközi sajtóban számos kétes híresztelés kering vele kapcsolatosan. Londonban él a brit titkosszolgálat egykori tisztje, aki 1942-ben az éteren keresztül követte Almásyt, majd évtizedek múltán szenvedélyes Almásy-kutatóként eredt a titokzatos személy nyomába. Jean Howard az angol titkosszolgálat egykori munkatársa, azt válaszolta a *New York Times* riporterének arra a kérdésére, hogy vajon melyik oldalon is állt az igazi Almásy: "*Ha állt is valamelyik oldalon egyáltalán, azt gondolom, igazából magyar volt.*"

„Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged” (János 17, 3)

*Pesterzsébet, 2006. február 19.
Takaró Tamás, esperes*

VISZONYULÁSAINK

Lekció: Máté 10 11-15

Jézus mondja: „*A mely városba vagy faluba pedig bementek, tudakozzatok meg, ki abban méltó; és ott maradjatok, a míg tovább mehettek. Ha pedig bementek a házba, köszöntsétek azt. És ha méltó a ház, szálljon a ti békességetek reá; ha pedig nem méltó, a ti békességetek rátok térjen vissza. És ha valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja a ti beszédeteket, mikor kimentek abból a házból, vagy városból, lábaitok porát is verjétek le.*

Bizony mondom néktek: *Az ítélet napján könnyebb lesz a Sodoma és Gomora földjének dolga, mint annak a városnak.”*

Alapige: Máté 7 6

Ezt mondja az Úr Jézus: „Ne adjátok azt, a mi szent, az ebeknek, se gyöngyeiteket ne hányjátok a disznók elé, hogy meg ne tapossák azokat lábaiikkal, és néktek fordulván, meg ne szagassanak titeket.”

Kedves Testvérek! A napi igeolvasásunkban Bibliaolvasó Kalauzunk szerint nem is olyan nagyon régen volt, hogy a Hegyibeszéd tanításait olvashattuk. Szeretnék ennek az igének az erejéig egy kicsit visszatérni a Hegyibeszéd üzeneteire és összefoglalóan és általánosságban mindenekelőtt azt mondani, hogy a Hegyibeszéd az a viszonyulásokról szóló beszéd, a kapcsolatokról szóló beszéd. Ez az egész csodálatos beszédgyűjteménye az Úr Jézusnak arról szól, hogyan kapcsolódik, hogyan viszonyuljak

mindenek előtt az Istenhez. Jézus arról beszélt először. Aztán arról beszélt hogyan viszonyuljak a közvetlen környezetemhez, azokhoz az emberekhez akik közt élem a magam mindennapi életét, sokszor küszködve, szenvedve, félve, megalázottan. Hogyan viszonyuljak azokhoz az emberekhez akik ártásomra vannak, akik ellenemre élnek, akik örökös problémát jelentenek nekem?

Aztán beszélt az Úr Jézus a Hegyibeszédben egy bővebb körről, hogyan viszonyuljak a messzebb, de körülöttem élő világhoz, a társadalomhoz, az abban történő mozgásokhoz. A Hegyibeszéd tulajdonképpen erről szól, a kapcsolatokról és viszonyulásról.

Mi keresztyén emberek akik Bibliát is olvasunk, aránylag könnyen értjük azt amikor Jézus arról tanít bennünket a Hegyibeszédben hogy egymással, a hívő ember a hívővel, keresztyén a keresztyénnel milyen kapcsolatban legyen. Azt értjük akkor is, ha nem cselekedszük meg! Mert sajnos nem cselekedszük meg a legtöbb esetben. De azt legalább értjük.

Éppen itt a Hegyibeszédnek ebben az utolsó részében a fölolvastott igevers előtt Jézus arról tanít, hogy ne ítélj. Ezt mi értjük, ez nekünk szól, egymás közti szabály, hogyan viszonyuljunk egymáshoz: ne ítélj. És ugyanítt beszél Jézus rögtön ezután a gerenda és a szálka kapcsolatáról, hogy vajon milyen furcsa is az, amikor valakinek a szemében egy gerenda van, valójában nem is lát, és mégis ítélkezik a másik felett és azt mondja: Azt a kis szálkát hadd szedjem ki a te szemedből! Mert látom, hogy ott van, az a baj veled.

Ezeket a nekünk és az egymás közti életünket szabályzó jézusi ígéket jól értjük, akkor is ha nem tesszük meg. Mert bizony ítélkezünk, némelyek

kérlelhetetlenül ítélkeznek. Némelyek úgy ítélkeznek, hogy azt hiszik joguk van Isten bírói székébe ülni, és úgy megítélni a másik életét. Nincs jogunk hozzá. Van és kell hogy legyen kritikai érzékünk, van és kell hogy legyen kritikai megfogalmazásunk. De soha nem lehet kérlelhetetlen és irgalmatlan, és semmiképpen nem lehet Isten bírói jogának az átvétele.

A gondunk általában ott van amikor Jézus egy kicsit kijjebb visz bennünket az életbe, és olyan dolgokat mond, amelyek nem egészen az egymás közti viszonyunkról szólnak. Mondok mindjárt néhányat. Bizony nehezebben értelmezzük azt amikor Jézus az írástudókról és a farizeusokról beszél. Azt mondja hogy: „viperák fajzatjai” vagy azt mondja hogy: „olyanok vagytok mint a meszelt sírok”.

Tessék mondani kik ők a XXI. században? Ha Jézusnak ezeket az ígéit át kell fordítanom a mostani életünkre, kikről beszél amikor azt mondja: „írástudók”? És azt mondja róluk hogy: „viperák fajzatjai vagytok”, vagy azt mondja hogy: „meszelt sírok akik kívülről tisztának látszotok, belül pedig tele vagytok rohadással”. Ugye mindjárt nehezebb ha Jézus egy kicsit kijjebb visz bennünket a vallásos körünkből, és olyan dolgokról beszél, amelyek kijjebb vannak ezen a körön. Hogy értsük azt? Kikről van szó? És vajon merünk-e róluk úgy beszélni mint ahogy Jézus beszél, ha megértettük hogy kikről van szó?

Heródes Antipásra, a nagy uralkodóra Jézus azt mondta egyszer: „az egy róka”. És üzent neki: „Mondjátok meg annak a rókának”, annak a gazembernek, annak az álnok csirkefogónak. Tessék mondani a XXI. században hogy kell ezt lefordítani? Ki Heródes Antipás? Ki az a róka? Ugye rögtön gondban vagyunk ha Jézus egy kicsit kijjebb visz bennünket a saját köreinken?

A most olvasott ígékben pedig ezt mondja Jézus: „kutyák és disznók”. Kikről beszél Jézus? Kutyákról akik ugatnak, disznókról akik a földet túrják? Nem-nem! Emberekről. De kikről beszél Jézus? És a kutyákkal és a disznókkal szembe állítja a szentet és az igazgyöngyöt. Erről fogok ma beszélni. Ez a különös, izgalmas, sok feszültséggel teli, jézusi ige lesz a mai istentisztelet alapigéje: „ami szent azt ne adjátok a kutyáknak, ne dobjátok eléjük és a ti igazgyöngyeiteket ne szórjátok a disznók elé.” Hogyan értsük ezt?

Kedves Testvérek, nyilvánvalóan Jézus itt tilt. Valamiket megtilt. Mindkét esetben ott van hogy: ne. Ne! Miről, kikről, hogyan beszél Jézus?

Az első így hangzik: „ami szent azt ne adjátok az ebeknek”. Kedves Testvérek, a szent azt jelenti a Bibliában hogy: Istennek van eltéve, Istennek van félretéve, Isten számára van elkülönítve. Szent az ami az Istenhez tartozik. Jézus itt emberekről beszél, szent emberekről beszél. Ki a szent ember? Ti meg én! Amennyiben az életünk Istené, Isten számára odaadott élet. Akkor minden emberi nyomorúságunk, bűnünk ellenére is a mi mennyei megszólításunk így hangzik: szent.

Aztán beszél Jézus ebben a párban az ebekről, és az ebekről most csak annyit, Izraelben az ebek, a kutyák tisztátalan állatok voltak. Itt pedig olyan emberekről beszél az Úr Jézus akik nyilvánvaló módon tisztátalanok, úgy is élnek, azzal dicsekszenek és azt természetesnek tartják. És a kérdés tulajdonképpen ez, gondold meg hogy: Aki Istené lehet-e az ebeké is? Gondold csak meg: Adhatod-e azt amit Istennek adtál a tisztátalanoknak is? Becsüld meg az ami, aki szent azzal, hogy nem adod bárkinek! Nem véletlenül énekeltük ezt az első zsoltárt! Kik is az ebek? „Akik a csúfolók székében ülnek” – mondja a

zsoltár. Emberek akiknek semmi sem szent.

Ravasz László kétkötetes Újszövetség fordításában megnéztem ezt az igehelyet és így magyarázza Ravasz püspök ezt: „ők azok akik” – szó szerint olvasom, ne botránkozzatok meg – „aki tele szájjal röhögnek az evangélium felett.” Tele szájjal. Igen vannak az Istenen és Isten dolgain csúfolódók, akiknek semmi nem szent, sem népek hite, vallása, népek szent helyei, történelme és kultúrája, semmi nem szent. Gúnyolódnak és maguk között, tele szájjal – még egyszer mondom - röhögnek, azon ami másnak szent.

Nem olyan rég jelent meg, nem tudom kinek akadt meg a szeme rajta, a Szabad Demokraták egyik vezető politikusának az elemzése amelyik az ő ügynevezett egyházpolitikájuk. És ebben elment az én ítéletem és véleményem szerint a legszélsőségesebb pontig, ahol már azt kell megkérdőjeleznem hogy hol kezdődik az uszítás. Hol kezdődik az hogy más vallását nem tisztelem és gyalázom? Hol kezdődik?

Jézus azt mondja ami szent, azt ne add azoknak akiknek semmi nem szent. Ne add az ebeknek, ahol az ember eb lesz, csúfolódó, szentségtelen. Ott nekünk testvérek nincs mit keresnünk. Onnan mennünk kell, vagy ha nem tudunk menni, úgy járunk mint Jézus, akkor némán csendben kell maradnunk, ahogy Jézus csendben maradt Heródes előtt is, Pilátus előtt is, a nagytanács előtt is, a szentségtelenek előtt egy szót nem szólt nekik.

„Ami szent azt ne add az ebeknek,” azoknak akiknek semmi nem szent, se Isten, se hit, sem vallás, sem semmi. Semmit és senkit ne adj nekik! Kedves testvérek, nagyon igaz ez a XXI. században is és a választások alkalmával is. Szeretném aláhúzni akiknek semmi nem szent azoknak Isten szentjei semmit és senkit nem adhatnak! Ha Isten

kiválasztott és elhívott gyermekének hiszed és tudod magad akkor nem adhatsz senkit és semmit azoknak akiknek semmi nem szent! Semmit! „Ami szent ne adjátok az ebeknek.”

Kedves Testvérek! Ezt Jézus a tanítványainak mondta, az övéinek, mondanám: az ő templomba járó, ígehallgató népének mondta. Rólunk van szó. Ne adj semmit, ne dobj oda semmit, semmit a te életedből azoknak akiknek semmi nem szent, akik mikor együtt ülnek, tele szájjal - csak Ravasz Lászlót idézem harmadszor – röhögnek Istenen és az ő népén. Mi közünk van hozzájuk? Mit adhatunk nekik? Ami szent: te magad, ne add az ebeknek! Ők azok akik cinikusak és büszkék a cinizmusukra.

Ímé az első jézusi tiltás így hangzik: „Ami szent ne dobd oda, ne add oda az ebeknek.” A második tiltás pedig így hangzik: „A ti gyöngyeiteket ne dobjátok a disznók elé mert csak megtapossák, sőt még ellenetek is fognak támadni.”

Testvérek! A gyöngy, az igazgyöngy a Bibliában a legnagyobb kincs kifejezője. Például azt olvassuk a Jelenések könyvében hogy a Mennysország kapui igazgyöngyből vannak. Nem lesznek, már abból vannak, igazgyöngyből. Amikor a Biblia az üdvösségről beszél akkor használja a gyöngy szót. Ezzel fejezi ki az evangélium egészét: igazgyöngy. Ahogy az előbbi képen az Istennek szentelt emberi életről beszélt Jézus, itt az evangélium kincseiről beszél Jézus.

Disznók elé ne vedd! A disznó is tisztátalan állat volt Izraelben. Mit akart tanítani Jézus? Hát mindenek előtt azt hogy: Becsüld meg az evangéliumot! Ne add azoknak akik nem becsülik, akiknek úgy sem kell.

És itt nem kevesebbről van szó kedves testvérek, mint a keresztény misszióról!

A keresztény misszió az a lényege, hogy egyrészt mi kötelesek vagyunk mindenkinek bizonyosságot tenni, másrészt azt mondja itt Jézus, hogy a javíthatatlan istentelennel nem lehet dolgunk! Hogy mondta? Menj be a házába! „Menjtek házról házra, menjetek be” – mondja Jézus. „Köszöntsétek az ott lakókat. De ha nem fogadnak be és nem méltóak az evangéliumra, akkor gyertek ki és a port is rázátok le a lábaitokról.”

Háromszor mondja el Jézus: „nem méltók”. Ahol gúnyos elutasítás van, ahol Isten-káromlás a válasz, oda gyöngyöket szórni nem szabad! Jézus is így lépett be minden otthonba. Így küldte a tanítványait minden otthonba. „Menjtek be, köszöntsétek azt a házat. De ha nem méltó, mert megtapossák az igazgyöngyöt, akkor gyertek ki onnan, és por se maradjon rajtatok tőlük. És úgy menjetek tova.” Szó szerint ezt mondja: „ha valaki meg sem hallgatja a szavaitokat, menjetek ki abból a házból, sőt abból a városból is”. Pál apostol amikor elindult a maga csodálatos három missziói útja elsőjén Antiochiába, az első útja a zsidó zsinagógába vezetett. És a végén ezt mondta: „Először nektek kellett hirdetnünk az Isten igéjét, mivel azonban ti elutasítjátok és nem tartjátok magatokat méltónak az örök életre íme a pogányokhoz megyünk”. Aztán elmegy Pál Korinthusban bemegy a zsinagógába aztán kijön így: „Véretek a fejetekre szálljon és tiszta vagyok mostantól a pogányokhoz megyek”. Aztán bement a római zsinagógába ahol a zsidó vezetők elzavarták. „Akik konokul hátat fordítanak Krisztusnak kutyák és disznók szerepét öltik magukra azok elé gyöngyöt ne vess, mert sárba tiporják aztán még neked is támadnak” – mondja Jézus.

Mi a mi drága kincsünk, gyöngyünk amit nem vethetünk mindenhova? Az evangélium és annak Krisztusa. Sárba tiporják és ellene fordulnak.

Nagyon szomorú ez a mai istentisztelet így! De hogy mégse legyen az, fölvetem a végső kérdést: Ha ez így van, - és így van - hogy semmit nem tehetünk a kutyákért és disznókért? Azokért akiknek semmi sem szent? Akik sárba tiporják Isten csodálatos igazgyöngyeit? Semmit?

Keresztény embernek egy dolga mindig akad: az imádság. Egyet mindig lehet a legkonokabbul ellenálló felé és érte tenni. És az az imádság. Az imádság. Ahogy Jézus tette ott a golgotai kereszten: „Atyám nem tudják hogy mit cselekesznek”. Atyám fogalmuk sincs róla, hogy a legszentebb szentet mocskolják, hogy az igazgyöngyöt tapodják. Mégis azt kérem Atyám bocsáss meg nekik! Ennyi mindenki felé kell hogy legyen Isten népe életében és szívében a konokul ellenállók felé akiknek semmi sem szent azok felé. Akik gyűlölik Isten Krisztusát, azok felé. Az imádság. Mert belekeseredhet a szívünk abba amit látunk és hallunk, de a kezünk egy dologban soha nem fáradhat el, a szánk egy dologban soha nem fáradhat bele, imádkozni: „Atyám bocsáss meg nekik, nem tudják hogy mit cselekesznek.”

Bizony Jézus nem simogat mindig! Van úgy hogy int, fedd, tanácsol vagy egyenesen utasít. Ma két tiltás hangzott Isten népe felé: ami szent ne add azoknak akiknek semmi nem szent és az igazgyöngyeidet, evangéliumodat, Krisztusodat ne dobd disznók elé mert csak meg fogják taposni és ellened is fognak támadni. De egyet életed utolsó

szívdobbanásáig tehetsz és tegyél. Imádkozz értük: „Atyám bocsáss meg nekik mert nem tudják mit cselekesznek.”
Ámen!

Rendszeres gyülekezeti alkalmaink:

Hétfő 17.30 óra kisifi bibliaóra

Hétfő 18 óra férfi bibliaóra minden hónap
1. és 3. hétfőjén

Kedd 10 óra asszony bibliaóra
18 óra férfiak bibliaórája

Szerda 19 óra énekkari próba

Csütörtök 10 óra gyülekezeti bibliaóra

Csütörtök 18 óra imaóra

Péntek 18 óra ifjúsági bibliaóra

Szombat 10 óra konfirmációi előkészítő

Vasárnap 10 óra felnőtt és gyermek
istentisztelet, gyermekmegőrzés

Vasárnap 11.30 énekkari próba

Gyülekezeti hittanórák

gyülekezeti hittanórák:

csütörtökön 16 órától a 3-4.
osztályosoknak

csütörtökön 17 órától az óvodásoknak

Mindkét csoportba évközben is be lehet kapcsolódni. Szeretettel hívunk és várunk minden érdeklődő gyermeket!

Gyülekezeti hírmondó: a Pesterzsébet Központi Református Egyházközség kiadványa.
Cím: 1204 Budapest, Ady Endre u. 81. 283-00-29

Felelős szerkesztő: Pappné G. Judit

Felelős kiadó: Takaró Tamás esperes, lelkipásztor